

"Proiectul «Lift pentru Viață» va avea și un impact economic important"

(Interviu cu senatorul PSD Robert Cazanciuc)

Senatorul PSD Robert Cazanciuc a anunțat, la finalul anului trecut, că a depus proiectul de lege pentru demararea programului național „Lift pentru Viață”, destinat instalării de lifturi în blocurile cu trei sau patru etaje construite înainte de anul 1990. Potrivit parlamentarului, o astfel de modernizare i-ar ajuta pe vârstnici și pe cei cu dizabilități, aproximativ 3,8 milioane de

români urmând să beneficieze de acest program. Robert Cazanciuc ne-a vorbit, în cadrul unui interviu, despre nevoia de accesibilizare a acestor imobile, despre impactul social al programului, precum și despre sursele de finanțare ale acestui demers care ar putea îmbunătăți viața a milioane de oameni.

Reporter: Ce date și analize au stat la baza inițierii programului național "Lift pentru Viață" și în ce măsură acesta răspunde unei nevoi structurale a fondului locativ construit înainte de 1990?

Robert Cazanciuc: Ideea construirii de lifturi la blocurile de 3 sau 4 etaje mi-a venit în urmă cu trei ani, la Giurgiu, în încercarea de a implementa un program de dezvoltare locală, ca senator de Giurgiu. După discuții avute cu un prieten arhitect, am ajuns la concluzia că nevoia stringentă a oamenilor este aceea de a ieși din casele în care sunt izolați.

Am lansat public ideea și am primit foarte multe mesaje despre situații în care oamenii au fost scoși din case de la etajul 4 cu ajutorul pompierilor pentru a putea fi duși la spital. Și pentru că energiile pozitive se adună, la scurt timp, am reușit să văd la Munchen câteva blocuri vechi cu lifturi exterioare. Dincolo de astfel de mesaje primite, sunt și propriile experiențe, în familia mea mai largă, cu rude care, în anii '70, au primit apartamente la etajul 4, în Bistrița sau Cluj, iar astăzi cea

(continuare în pagina 36)

(urmăre din pagina 35)

mai mare bucurie a lor este când vin nepoții și îi ajută la cumpărături sau să se deplaseze la doctor.

În documentarea mea, am constatat că sunt state vest-europene unde deja s-au construit astfel de lifturi - în Spania, au fost folosite fonduri publice în cadrul unui program guvernamental, în Polonia, s-au folosit fonduri europene.

Situația unor blocuri construite fără lift, pentru a acoperi nevoia mare de locuințe, după Al Doilea Război Mondial, face ca această problemă să fie de mare actuali-

tate în multe țări europene.

Nota de fundamentare întocmită a folosit date publice și private, fie de la Institutul Național de Statistică, fie de la Patronatul Societăților de Ascensoare, dar și datele unor pasionați de statistică.

Nevoia este fără doar și poate una reală și presantă, dacă ne gândim ce eforturi fac și ce chinuri îndură seniorii noștri sau persoanele cu dizabilități pentru a-și putea rezolva problemele curente, cum ar fi mersul la cumpărături, la doctor sau la biserică. Și asta de ani și ani de zile.

Reporter: Cum a fost calculată estimarea de aproximativ 3,8 milioane de potențiali beneficiari și ce tipuri de blocuri vor avea prioritate în cadrul programului?

Robert Cazanciuc: Estimarea are la bază cifrele furnizate de Institutul Național de Statistică, conformă căruia avem aproape 90.000 de blocuri de 3 și 4 etaje.

Programul a fost gândit să fie realizat în două etape. În prima etapă, pilot, care va cu-

prinde 100 de blocuri, se vor stabili standarde de cost pentru proiectare și execuție și se vor clarifica chestiunile juridice și tehnice necesare implementării în bune condiții a programului la nivel național.

Proiectul de lege cuprinde câteva criterii de prioritizare a blocurilor care vor intra în program plecând de la nevoia de a sprijini persoanele cu dizabilități, cu mobilitate redusă, precum și persoanele pentru care vârsta înaintată devine un impediment chiar și la deplasări în parcul din fața blocului.

Reporter: Care este modelul de finanțare propus pentru instalarea lifturilor și cum vor fi împărțite responsabilitățile între stat, autoritățile locale și asociațiile de proprietari?

Robert Cazanciuc: Având în vedere numărul extrem de mare de blocuri fără lift ce se regăsesc practic în toate orașele țării, este clar că va fi dificil ca proiectul să fie finanțat din fonduri naționale.

România este din păcate pe ultimul loc în Europa la numă-

rul de lifturi în funcțiune, instalate în mod special în blocurile de 8-10 etaje - aproximativ 55.000 de lifturi. Bulgaria, având o populație pe jumătate față de a noastră, are 100.000 de lifturi în funcțiune, iar Grecia, 300.000 de lifturi, cu aceeași populație ca Bulgaria. Știți că există un județ în România în care funcționează doar patru lifturi?

Eu sper ca Ministerul Dezvoltării să primească în bugetul din acest an, aflat în discuții la această oră, suma necesară pentru proiectul-pilot. Din datele primite de la producători și constructori, costul unui lift este de aproximativ 50.000 de euro, inclusiv structura exterioară pe care se va monta.

Este vital, așa spune, ca proiectul-pilot să demareze anul acesta astfel încât să poată fi folosit drept exemplu de bune practici ce poate fi replicat în multe țări europene, și să stea la baza demersurilor României pentru ca în exercițiul bugetar 2028-2034 al Uniunii Europene

(continuare în pagina 37)

"Din datele primite de la producători și constructori, costul unui lift este de aproximativ 50.000 de euro, inclusiv structura exterioară pe care se va monta".

(urmăre din pagina 36)

să poată fi aprobată o linie de finanțare dedicată acestui tip de program, care va duce la creșterea accesibilizării locuințelor, răspunzând astfel uneia dintre cele mai mari provocări ale Europei: gestiunea îmbătrânirii populației.

Reporter: Ce soluții tehnice sunt avute în vedere pentru blocurile care nu au spațiu prevăzut pentru lift și ce costuri suplimentare presupun acestea?

Robert Cazanciuc: Soluții tehnice există și sunt convins că se vor găsi acolo unde par, la prima vedere, că nu există deloc. Lifturile se pot monta fie pe exterior, fie în interior. Eu nu am studii în construcții sau proiectare, dar inginerii și arhitecții au soluții tehnice potrivite pentru fiecare situație care au fost deja prezentate și la dezbaterile pe care am organizat-o, în luna noiembrie, la Senat, cu profesioniști și reprezentanți ai mediului academic din domeniu.

Extrem de puține blocuri cu 3 și 4 etaje din România au spațiu unde s-ar putea construi un lift interior. Din datele pe care le am la dispoziție, so-

luția tehnică va fi cu precădere cu lift exterior.

Printre veștile bune este aceea că blocurile construite înainte de 1989 au respectat anumite tipare. Iar din datele primite de la un fost institut de proiectare, există în jur de 10 tipuri de proiecte care au fost multiplicare în anumite cartiere și orașe.

Probabil vor exista puține cazuri în care nu se va putea monta lift nici în interior, nici în exterior, dar aceasta nu înseamnă că milioane de români care locuiesc în blocurile unde tehnic este posibilă instalarea lifturilor să nu beneficieze de această invenție care de mai bine de 100 de ani face mai ușoară viața oamenilor.

Reporter: Cum se corelează acest program cu alte politici publice privind accesibilizarea locuirii, îmbătrânirea populației și incluziunea persoanelor cu dizabilități?

Robert Cazanciuc: Eu cred că acest program vine mai degrabă să completeze setul de măsuri și politici publice existente la ora actuală - Strategia Națională a Locuirii 2022-2050, Strategia Națională privind Îmbătrânirea Activă și Serviciile de Îngrijire pe Ter-

men Lung (2023-2030), Strategia Națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027. Toate au ca scop îmbunătățirea accesului la locuințe sociale, accesibilizarea locuințelor pentru grupuri vulnerabile, sprijin pentru independența persoanelor în vârstă, protecția efectivă a drepturilor persoanelor cu dizabilități. Cred că această inițiativă nu face altceva decât să dea viață unor strategii care, din păcate, nu de puține ori, au rămas documente într-un sertar.

Reporter: Ce mecanisme de monitorizare și control sunt prevăzute pentru a preveni întârzierile, depășirile de costuri sau derapajele administrative?

Robert Cazanciuc: Așa cum spuneam, rolul proiectului-pilot este de a stabili standarde de cost și de implementare. Proiectul prevede ca cea mai amplă fază, a doua, să fie derulată de administrațiile locale împreună cu asociațiile de proprietari. Dacă vom reuși să finanțăm proiectul din fonduri europene, cu siguranță programul care va permite desfășurarea unor asemenea lu-

crări va stabili termene și intervale de derulare, precum și mecanisme de control. Dincolo de cei implicați efectiv în derularea programului (Ministerul Dezvoltării, autorități publice, agenții de dezvoltare) un rol important în acțiunea de monitorizare va avea Ministerul Muncii, titularul proiectelor sociale din România.

Reporter: Care este perspectiva de extindere a programului după faza pilot și ce șanse reale există ca, în exercițiul bugetar european 2028-2034, să fie asigurată o linie de finanțare dedicată?

Robert Cazanciuc: Având în vedere beneficiile nu doar sociale, în sensul ușurării vieții a milioane de români al căror trai este dificil în blocurile de 3 și 4 etaje, proiectul va avea și un impact economic important. Discutăm de mii de locuri de muncă ce se vor crea în perioada de derulare a programului, pentru cel puțin 10 ani, dar și ulterior, pentru întreținerea acestor instalații a căror viață va fi de zeci de ani. Acest proiect poate reprezenta un pilon important al programului de relansare economică de care se vorbește în ultimul timp.

Nu am întâlnit până acum niciun coleg parlamentar, de la niciun partid, care să nu susțină acest proiect. Cred că este o șansă uriașă pe care România nu are voie să o rateze pentru a convinge Bruxelles-ul să finanțeze acest proiect, pentru că problematica se regăsește în majoritatea statelor UE și pentru că îmbătrânirea populației reprezintă una dintre marile provocări ale Europei. Accesibilizarea locuințelor este de asemenea un obiectiv asumat de câțiva ani ca proiect prioritar la nivelul politicilor Uniunii Europene.

Reporter: Vă mulțumim!

